

РЕШЕНИЕ

№ 7420

гр. София, 09.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 16.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ирина Кюртева

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **6946** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.204, ал.4 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба, подадена от Д. Е. Е., ЕГН [ЕГН] – непълнолетен, със съгласието на баща си Е. Е., чрез адв. Н. Ц., срещу СДВР - Министерство на вътрешните работи, за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 3 000,00лв. и имуществени вреди в размер на 170,00 лева, ведно със законната лихва от 11.02.2021г., произтичащи от незаконосъобразен акт – заповед № 229зз1483/05.08.2020г., с която е бил задържан в 05 РУ на СДВР за времето от 19.00ч до 20.25ч. на 05.08.2020г.

В исковата молба се твърди, че ищецът вследствие на задържането е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в ограничаване правото му на свобода и свободно придвижване за времето на задържането му, негативни емоционални преживявания поради безсилието и неоправданото задържане, чувство на безпомощност, унижение, стрес, безпокойство, безсъние, психически дискомфорт, изразяващ се в потиснатост и напрегнатост, довели до здравословен проблем – бруксизъм. След извършен преглед на 11.08.2020г. при психиатър, била поставена диагноза „остра стресова реакция“ и било проведено медикаментозно лечение. Също така, на 21.08.2021г. бил извършен преглед от личния стоматолог, който поставил диагноза “бруксизъм“, възникнал в резултат на преживения стрес и е назначено

изработването на шини за бруксизъм, които се носят по време на сън. Моли исковата молба да бъде уважена.

В съдебно заседание доводите се поддържат от упълномощен процесуален представител на ищеца. Направено е искане за присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът - СДВР, в представен в срока писмен отговор, оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. В съдебно заседание не се представлява.

Софийска градска прокуратура, чрез прокурор Кирил Димитров изразява становище за уважаване на иска по справедливост.

Съдът, след като прецени представените по делото писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

От доказателствата приложени към НАХД № 11956/2020г. по описа на СРС и адм.дело № 8410/2020г. по описа на АССГ, приобщени като доказателство по настоящото делото, се установява, че ищецът е бил задържан за срок от 24 часа в структурно звено на МВР -сградата на 05 РУ - СДВР, на основание Заповед за задържане № 229зз1483/05.08.2020г., издадена от полицейски орган при 05 РУ- СДВР. От съдържанието на заповедта е видно, че задържането е извършено на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР- чл.325 НК, на 05.08.2020г. в 19,00 часа, като ищецът е освободен на 05.08.2020г. в 20,25 часа. Заповедта за задържане е отменена с Решение №[ЕИК] от 12.01.2021г., постановено по НАХД № 11956/2020г. на СРС, влязло в сила на 11.02.2021г.

Видно от удостоверение за раждане от 17.11.2005г., ищецът Д. Е. Е. е [дата на раждане], т.е. към момента на задържането му е непълнолетен.

Фактическата обстановка по задържането е безспорно установена в Решение №[ЕИК] от 12.01.2021г., постановено по НАХД № 11956/2020г. на СРС. По делото бе изслушан бащата на ищеца - Е. Л. Е., който е пряк очевидец на задържането и има непосредствени впечатления от негативните последици върху ищеца. Установява се, че по повод сигнал на ватмана на трамвай №20 на 05.08.2020г., около 19,00ч., полицейските органи пристигнали на мястото на спрелия трамвай и приели, че е налице конфликт между ватмана и две момчета, едното от които е ищеца. Категорично е опровергано участието на ищеца, който разговарял по телефона с баща си в близост до кабината на ватмана, и именно това подразнило последния. Бащата на ищеца веднага пристигнал на място и станал очевидец на задържането на сина си, който видимо бил силно разстроен от случващото се. Двамата младежи били закарани до 05 РУ с полицейския автомобил с включена звукова и светлинна сигнализация. Ищецът споделил на баща си, че в РУ му бил извършен личен обиск, взет му е телефона и са му свалени връзките на обувките, като престоял в помещението около 40 минути с пълнолетно лице. Станал свидетел на стенанията на мъж, облечен в женски дрехи, бит с електрошокова палка. След час и тридесет минути, ищецът бил освободен. Бил уплашен, разстроен, притеснен и в изключително напрегнато емоционално състояние, вследствие задържането и извършените спрямо него действия от полицейските органи. Няколко дни не искал да общува и да излиза от къщи, затворил се в себе си, неможейки да отговори на въпроса защо за разговор по телефона е задържан за хулиганство. Останал силно разочарован от случилото се с оглед на желанието му да следва в А. на МВР, когато порасне. Това негово емоционално състояние наложило родителите му да потърсят консултация с психиатър, като на 11.08.2020г. бил извършен преглед в Д. XIII от д-р К. М., а на

18.08.2020 г. – вторичен преглед. Представени са два броя болнични листове(л.13,14), доказващи извършените прегледи, в които като диагноза е посочено – „остра стресова реакция“ и е предписано медикаментозно лечение. Тъй като докато спи започнал да скърца със зъби и сутринта се събуждал със скованост в дъвкателната мускулатура, се наложило да бъде извършен преглед от стоматолог на 21.08.2020г. – д-р А. Д.. За прегледа е издаден амбулаторен лист и заключение за дентален преглед, с които е назначено изработване на шини за бруксизъм. Според лекаря оплакванията на ищеца са следствие от преживян стрес.

Представена е фактура № 00...0101/21.08.2020г., ведно с касова бележка за заплатени от ищеца 170,00 лв. за преглед при стоматолог и изработка на шини за бруксизъм.

В съдебно заседание от 05.10.2021г. е оттеглено от ищцовата страна искането за назначаване на комплексна съдебно медицинска експертиза по съображения ищецът да не се връща към случилото се с него.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявеният иск е процесуално допустим като предявен от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт срещу надлежен ответник – СДВР, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като Столична дирекция на вътрешните работи, е юридическо лице на основание чл. 37, ал. 2 от ЗМВР.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/ бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2. настъпили вреди и 3. наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се констатират кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Съобразно установената фактическа обстановка и събраните доказателствени материали по делото, настоящият състав приема, че са налице посочените кумулативно изискуеми предпоставки за възникване на отговорността на ответника по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

По делото безспорно е установено незаконосъобразното задържане на ищеца със Заповед за задържане № 229зз1483/05.08.2020г., издадена от полицейски орган при 05 РУ- СДВР, отменена с Решение №[ЕИК] от 12.01.2021г., постановено по НАХД №

11956/2020г. на СРС, влязло в сила на 11.02.2021г., т.е. доказано е наличието на първата предпоставка.

Налице е и втората изискуема предпоставка - вреди, които ищецът е претърпял в резултат на отменената заповед. Съдът приема, че от задържането въз основа на отменената заповед, ищецът е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в преживян физически и емоционален стрес и дискомфорт по време на самото задържане в 05 РУ – СДВР. По принцип самото естество на задържането на лице в подделение на МВР, с цел установяване на евентуална съпричастност към престъпление, логично причинява на задържания стрес и дискомфорт. Неизбежно всеки задържан търпи обичайните неимуществени вреди, които закономерно са в причинна връзка със задържането. Самият факт на лишаването на лицето от правото на свободно придвижване предполага негативно отражение върху психическото му състояние. В конкретния случай, за времето на задържане от 19.00ч до 20.25ч. на 05.08.2020г. ищецът е бил лишен от редица права, като право на свобода, правото на личен живот и неприкосновеност, като вредите се изразяват в страдания, на които той се позовава и неминуемо е търпял.

Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, каквито се явяват горепосочените. С ангажираните по делото доказателства, в т.ч. и обясненията на бащата на ищеца, които съдът кредитира, се установи че задържането се е отразило изключително негативно на ищеца, който е бил непълнолетен. Чувствал се уплашен, унижен, не искал да се среща със съучениците и приятелите си, проявил признаци на депресия, което наложило консултация с психиатър и лечение.

Справедливото обезщетяване на неимуществените вреди, каквото изисква чл.52 ЗЗД, означава съдът да определи паричен еквивалент на страданията с оглед конкретната фактическа обстановка.

Съдът приема, че като релевантен фактор при определяне размера на дължимото обезщетение за причинените неимуществени вреди следва да се отчете и възрастта на ищеца, който е бил задържан на една все още крехка възраст – 14 г. Възрастта е разграничителен критерий в развитието на дееспособността, въз основа на който лицата се определят като малолетни, непълнолетни и пълнолетни. Законодателят е приел, че е целесъобразно да установи един междинен период(непълнолетието), през който на лицата да се предостави време за придобиване на опит и плавно пристъпване към самостоятелен живот в обществото. Именно затова за правозащитните органи съществува задължение особено внимателно и задълбочено да преценяват обстоятелствата, свързани със задържане на такова лице, което в конкретната хипотеза очевидно не е съобразено от полицейските органи. С оглед личността на ищеца, който е едно добро дете без противообществени прояви, непълнолетната му възраст и все още неукрепнала психика, неправомерното задържане е причинило отрицателни последици водещи до неимуществени вреди над обичайните. Конкретно установените по делото неимуществени вреди, свързани с неговата възраст, сочат на една по-висока степен на изживян емоционален стрес, неблагоприятно въздействие върху поведението му, начина му на живот, изпитаните страдания във връзка с отражението върху психиката му и физическото здраве. Изложеното мотивира настоящия съдебен състав да приеме, че справедливият размер на дължимото обезщетение за неимуществени вреди е 2 000лв., ведно със законната лихва от 11.02.2021г. – датата на влизане в сила на съдебното решение, с което е отменена

процесната заповед за задържане. В останалата част над 2000лв. до 3000лв., искът се явява неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен.

Съдът приема, че е налице пряка причинна връзка между преживените от ищеца неимуществени вреди с отменения административен акт. Посочените негативни изживявания и страдания са следствие от неправомерното му задържане. Налице са изискуемите и посочени по-горе кумулативни предпоставки за ангажиране отговорността на ответника по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, във връзка с отменената Заповед за задържане от 09.03.2016г., издадена от полицейски орган при 03 РУ- СДВР.

Що се отнася до наличието на пряка причинно следствена връзка, обуславяща заболяването на ищеца от „бруксизъм“, наложило и поставянето на специални шини, съдът намира че такава не е доказана. Безспорно, денталният лекар, издал приложените амбулаторни листове и заключение, е длъжностно лице, което в кръга на службата си по установения ред и форма е констатирал увреждането. Установяване на причината, поради която е настъпило увреждането не е в кръга на задълженията му и е извън правомощията му като длъжностно лице, поради което отразеното в заключението(л.16) като причина за увреждането няма доказателствена сила. Ето защо е основателно възражението на ответника за липса на пряка причинно следствена връзка между задържането и заболяването на ищеца от „бруксизъм“. Поради изложеното, неоснователна е претенцията за имуществени вреди в размер на 170,00 лв., заплатени от ищеца за шини за бруксизъм.

Искането за присъждане на разноски е основателно по чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ в размер на 10 лева платена държавна такса и адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от иска, в размер на 284 лв. Съдът намира направеното от ответника с писмения отговор възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение за неоснователно.

На осн. чл.10, ал.4 ЗОДОВ съразмерно с отхвърлената част на иска, се дължи юрисконсултско възнаграждение на ответника, поискано с писмения отговор. Законодателят е определил, че размерът на това възнаграждение се определя по реда на чл. 37 от ЗПП, във връзка с НПП. Съгласно чл. 24 от Наредбата за правната помощ, по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 100 до 240 лв. , а по административни дела с материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лв. В случая, ще следва да се присъди възнаграждение в размер на 150, 00лв.

Воден от изложените съображения Административен съд София - град, I отделение, 4 - ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място], [улица], да заплати на Д. Е. Е., ЕГН [ЕГН] – непълнолетен, действащ със съгласието на баща си Е. Е., с адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 2 000,00лв., ведно със законната лихва от 11.02.2021г., произтичащи от незаконосъобразен акт – заповед № 229зз1483/05.08.2020г., с която е бил задържан в 05 РУ на СДВР за времето от 19.00ч до 20.25ч. на 05.08.2020г.

ОТХВЪРЛЯ искът за неимуществени вреди в частта над 2000,00 лв. до 3000,00 лв. и изцяло искът за имуществени вреди в размер на 170,00 лв., ведно със законната лихва, като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място], [улица], да заплати на Д. Е. Е., ЕГН [ЕГН] – непълнолетен, действащ със съгласието на баща си Е. Е., разноси по делото в размер на 294,00 лв.

ОСЪЖДА Д. Е. Е., ЕГН [ЕГН] – непълнолетен, действащ със съгласието на баща си Е. Е., да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място], [улица], юрисконсултско възнаграждение в размер на 150,00 лв.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: